

Sygn. akt I ACa 329/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 sierpnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Wiesława Kuberska (spr.)
Sędziowie:	SA Alicja Myszkowska SA Dorota Ochalska - Gola
Protokolant:	stażysta Joanna Płoszaj

po rozpoznaniu w dniu 7 sierpnia 2013 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. B.**

przeciwko **Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.**

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 13 grudnia 2012 r. sygn. akt I C 1438/11

1. oddala apelację;

2. zasądza od Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz J. B. kwotę 1.800 (jeden tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 329/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 grudnia 2012 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim uwzględnił powództwo J. B. przeciwko Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę zadośćuczynienia i zwrot kosztów pogrzebu, do kwoty 80.000 zł. tytułem zadośćuczynienia oraz w całości w zakresie zwrotu kosztów pogrzebu. Oddalił żądanie zadośćuczynienia dalej idące oraz orzekł w przedmiocie kosztów procesu, zasądając od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 6255 zł.

(wyrok – k. 111).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało wydane na podstawie ustaleń, które Sąd Apelacyjny w całości podziela oraz przyjmuje za własne. Z ustaleń tych wynikają następujące okoliczności.

W świetle poczynionych ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy ocenił, że powództwo jest zasadne na podstawie art. 446 § 1 k.c. w całości w zakresie zwrotu kosztów pogrzebu, które zostały udokumentowane fakturami i rachunkami, mieszczącymi się granicach przeciętnych kosztów odpowiadającym zwyczajom panującym w środowisku, do którego należała zmarła córka powoda.

Odnosząc się do żądania zadośćuczynienia, którego podstawę stanowi art. 446 § 4 k.c. Sąd a quo wyraził zapatrywanie, że zadośćuczynienie ma charakter kompensacyjny i tym samym jego wysokość musi przedstawiać realną, ekonomicznie odczuwaną wartość. W przedmiotowej sprawie ból powoda po stracie córki został spotęgowany jednoczesną utratą żony, która była w ciąży, niemniej ta okoliczność nie może skutkować zmniejszeniem roszczenia powoda związanego z zadośćuczynieniem po śmierci córki. U powoda wystąpiła reakcja żałoby, trwająca zwykle około 6 miesięcy. Wielkość cierpienia powoda była znaczna. J. B. trzykrotnie korzystał z porad psychiatry, nie doznał jednak trwałego uszczerbku na zdrowiu. Powód nadal jest aktywny zawodowo w takim samym zakresie, jak przed wypadkiem, zawarł nowy związek małżeński i ma z niego córkę.

W takiej sytuacji zdaniem Sądu Okręgowego adekwatną kwotą zadośćuczynienia powinna być kwota 80.000 zł.

O odsetkach Sąd I instancji orzekł na podstawie art. 481 k.c., a o kosztach procesu zgodnie z art. 100 zd. 1 k.p.c.

(uzasadnienie zaskarżonego wyroku – k. 112 – 117).

Apelację od powyższego wyroku wywiodła strona pozwana, zaskarżając orzeczenie w zakresie rozstrzygnięcia o zadośćuczynieniu ponad kwotę 40.000 zł i zarzucając:

1. obrazę przepisów postępowania tj. art. 233

§ 1 k.p.c., przez zaniechanie dokonania wszechstronnego rozważenia zebranego materiału oraz brak nadania odpowiedniej rangi okolicznościom już ustalonym, a mającym pierwszorzędne znaczenie dla wyników procesowania, jak:

- brak uszczerbku na zdrowiu powoda,
- szybki powrót powoda do pracy,
- wejście w nowe relacje rodzinne,
- urodzenie się dziecka z nowego związku,
- krótkotrwałość reakcji żałoby;

2. obrazę prawa materialnego, tj. art. 446 § 4 k.c. poprzez przyjęcie zadośćuczynienia na poziomie rażąco zawyżonym;

3. obrazę prawa materialnego, tj. art. 361 § 1 k.c. poprzez przypisanie wszystkich następstw zdarzenia z dnia 11 lutego 2009 r. śmierci córki, podczas gdy reakcja żałobna i konsultacja psychiatryczna wywołane były w równym stopniu ogólną sytuacją rodzinną powoda, za którą pozwany nie ponosi odpowiedzialności w całości.

W następstwie tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie zasądzonej kwoty zadośćuczynienia do 40.000 zł. oraz zasądzenie kosztów procesu wg norm przepisanych za obie instancje.

(apelacja – k. 126 – 130).

W odpowiedzi na apelację strona powodowa wniosła o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

(odpowiedź na apelację– k. 140 – 142).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jest bezzasadna.

W pierwszej kolejności należy odnieść się do zarzutu apelacji naruszenia prawa procesowego. Zarzut ten jest chybiony, o tyle, że Sąd I instancji w rzeczywistości nie poczynił ustaleń niewynikających z materiału dowodowego zebranego w sprawie lub pominął jakiś materiał dowodowy, odmawiając mu mocy dowodowej lub wiarygodności, a jedynie nadał okolicznościom niespornym w sprawie inne znaczenie niż powinien – w ocenie skarżącego – nadać. Sam apelujący w uzasadnieniu skargi apelacyjnej nie wskazuje materiału dowodowego zebranego w sprawie, który nie stał się podstawą ustaleń Sądu a quo. Wymienione, jako element zarzutu okoliczności takie, jak- brak uszczerbku na zdrowiu powoda, szybki powrót powoda do pracy, wejście w nowe relacje rodzinne, urodzenie się dziecka z nowego związku, oraz krótkotrwałość reakcji żaloby, są elementami ustaleń faktycznych Sądu Okręgowego.

A zatem problem sprowadza się jedynie do interpretacji tych okoliczności na płaszczyźnie art. 446 § 4 k.c., a więc do kwestii prawa materialnego.

Przeżywanie traumy po stracie osoby bliskiej jest indywidualną sprawą każdego człowieka. Stosownie do własnych możliwości psychicznych, osobowości i charakteru, a także okoliczności zewnętrznych, każdy szuka w tym zakresie własnych rozwiązań. W świetle zasad doświadczenia życiowego należy ocenić, że – wbrew pogładowi strony pozwanej – właśnie szybki powrót do pracy lub wejście w nowe relacje osobiste, są traktowane, nie, jako oznaka braku żaloby, ale sposób na jej przezwyciężenie. Urodzenie się dziecka z nowego związku wcale nie musi oznaczać braku pamięci i bólu po stracie dziecka, które urodziło się wcześniej. Może jedynie ten ból łagodzić.

Podobnie należy ocenić – podniesione w ramach zarzutu naruszenia art. 361 § 1 k.c. –współistnienie ze śmiercią córki przeżyć związanych ze śmiercią ciężarnej żony. Przede wszystkim przeżyć tych nie da się rozdzielić, a należy oceniać je łącznie. Gdyby w tym samym wypadku nie zginęła również żona powoda, to powód mógłby mieć wsparcie w żonie w przeżywaniu żaloby po córce, co mogłoby pomóc mu w przejściu przez traumę. Współistnienie tych dwóch okoliczności, jak słusznie wskazał Sąd I instancji, nie może prowadzić automatycznie do pomniejszenia krzywdy powoda i zasądzenia na jego rzecz mniejszej kwoty zadośćuczynienia.

Na koniec należy podnieść, że w ocenie Sądu Apelacyjnego – budowanej na doświadczeniu zawodowym – zasądzona kwota zadośćuczynienia nie jest rażąco wygórowana. Niewątpliwie należy do grupy najwyższych kwot przyznawanych przez sądy I instancji na podstawie art. 446 § 4 k.c., ale nie została wymierzona z przekroczeniem swobodnej oceny i mieści się w granicach sędziowskiego uznania, do którego sąd pierwszej instancji ma pełne prawo.

Z tych wszystkich względów apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c., a o kosztach procesu orzeczono zgodnie z art. 98 k.p.c.